

Tegu klesti šalis, kuri myli laisvę ir nepriklausomybę

1949 m. vasarį partizanai paskelbė okupuotos Lietuvos Nepriklausomybės Deklaraciją, o po poros mėnesių buvo įkurta NATO. Visus šiuos dešimtmečius mes ėjome greta. Visi tikėjome, kad sulauksime laiko, kai galėsime suvienyti jėgas.

Prezidentas Dž. Bušas ištarė dvi istorines frazes: "Lietuvos priešai yra Amerikos priešai" ir "Nebus daugiau miunchenų, nebus jaltų". Šiais žodžiais jis pritarė Komunizmo nusikaltimų kongreso išvadoms, sulyginio fašistus ir komunistus. Pirmą kartą buvo pasmerktos Jaltos kongreso sutartys, įtvirtinusios ir Lietuvos okupaciją. Tai ypač svarbu, nes jas pasirašė ir JAV prezidentas Ruzveltas. Dž. Bušas stengiasi ištaisyti savo pirmtako klaidas. Saugumo siekis, kurio Lietuva negalėjo tikėtis visą XX amžių, pagaliau užtikrins Lietuvos ateitį.

Bėgs metai ir mes gyven-

Susitikimo su JAV prezidentu akimirka

sime geresnėje pasaulio dalyje. Ateis laikas, kai mūsų vaikams ir anūkams nebereikės ieškoti skalsensės duonos užsienyje. NATO ir ES – sau-

gumo ir gerovės garantijos agresyviame ir nedraugiškame pasaulyje.

Sveikiname "Tremtinio" skaitytojus, sveikiname poli-

tikus, atkakliai siekusius Lietuvos įsijungimo į euroatlantines struktūras.

LPKTS taryba, "Tremtinio" redakcija

ELTOS nuotr.

Aktualijos

■ Opozicinė Tėvynės sąjungos (LK) frakcija reikalauja Seime nedelsiant sudaryti laikinąją tyrimo komisiją, kuri ištirtų kompanijos "Avia Baltika", milijonu litų parėmusios kandidatą į prezidentus Rolandą Paksą, veiklą. Priimdamas neaiškios kilmės milijoną savo prezidentinei rinkimų kampanijai jis meta šešėlį visai Lietuvos politinei sistemai, o nešvariais pinigais skleidžiama propaganda apie erelį, kovojantį su korrupcija, diskredituoja Lietuvą tarptautinėje arenoje, sakoma Tėvynės sąjungos (LK) frakcijos pareiškimė.

■ Iš savivaldybių tarybų rinkimų kovos iškrito Socialistų partija. Nedidelė ir neįtakinga kairioji partija buvo pateikusi dokumentus dalyvauti tik vienoje rinkimų apygardoje - ketino kovoti dėl vietų Kauno miesto taryboje.

■ Lietuvos Respublikos Vyriausybei nusprendus nuo lapkričio 16 d. padidinti vizų įforminimo Rusijos piliečiams kainą, Rusija taip pat padidino konsulinę rinkliavą už vizų išdavimą Lietuvos piliečiams ir asmenims be pilietybės, nuolat gyvenantiems Lietuvoje.

■ Reaguodama į pabrangusias Lietuvos vizas Baltarusija Lietuvos piliečiams didina vizų kainas.

■ Kada Vyriausybė ir Seimas pasirūpins, kad būtų užpildyta įstatymo spraga ir atkurta vertybinė Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4-oji dalis? Šį klausimą Tėvynės sąjungos (LK) frakcijos seniūnas A. Kubilius adresuoja Seimo pirmininkui A. Paulauskui, ministrui pirmininkui A. Brazauskui ir socialinės apsaugos ir darbo ministrei V. Blinkevičiūtei.

■ Jungtinės Valstijos paskelbė neišduosiančios vizų Baltarusijos prezidentui A. Lukašenkai bei septyniems aukšto rango jo vyriausybės pareigūnams. Tai protesto prieš Europos žmogaus teisių stebėtojų išsiuntimą iš šios šalies ženklas.

■ Karo su Iraku galima išvengti, jei šios šalies prezidentas S. Huseinas bendradarbiaus su masinio naikinimo ginklų ieškančiais Jungtinių Tautų ginklų inspektoriais, pareiškė JT generalinis sekretorius K. Ananas.

Lietuvos karių dienos šventė

erdvę, kuri užtikrins, kad lietuviai, latviai, estai nebus vieni, kaip įvyko 1939 ir 1940 metais".

Kaunas. Karinių dalinių rikiuotės priešakyje - Lietuvos savanorių kūrėjų sąjungos Kauno apskrities atstovai. Pasipuošę paradinėmis uniformomis jie pirmieji įžengė į Vienybės aikštę, kur laukė miesto savival-

dybės atstovai, Kauno visuomenė. Po jų - divizijos gen. Stasio Raštikio puskarininkių mokyklos kursantai, Vytauto Didžiojo jėgerių bataliono, Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono, karinių oro pajėgų kariai, Lietuvos šaulių sąjungos nariai ir kiti. Sveikindamas Lietuvos karius Kauno meras G. D. Ašmys sakė: "Saugumas - tai garantas vystytis, tobulėti, todėl kariams linkiu tvirtai laikyti ginklą". Šventės metu buvo pakelta

Vyčio Kryžiaus ordino vėliava, padėta gėlių prie Nežinomo kareivio kapo ir Laisvės paminklo, iškilnių pabaigą vainikavo Vytauto Didžiojo karų muziejaus sodelyje iššautas fejerverkas.

Lietuvos kariuomenės diena iškilmingai paminėta Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolėje, Utenoje ir kituose Lietuvos miestuose.

Mūsų inf.

Jono Ivaškevičiaus nuotr.

Vilnius. Katedros aikštėje išsirikiavusius ne tik Lietuvos, bet ir Estijos, Latvijos, Lenkijos valstybių kariuomenių dalinius sveikino Baltijos šalių prezidentai. Jie atvyko į susitikimą su JAV prezidentu Dž. Bušu, tad ir šventė असво pastarųjų dienų nuotai-ka. Estijos prezidentas kreipdamasis į susirinkusius Katedros aikštėje sakė: "Trijų Baltijos šalių pakvietimas į NATO suteikia joms galimybę įsijungti į naują saugumo

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

“Kubiliaus baliuje” kairiųjų nebuvo daug

Lapkričio 22 d. Seimo restorane nuo pat ankstyvo ryto būriavosi dešinieji politikai, jų rėmėjai, išeivijos lietuviai: čia specialiai įrengtuose ekranuose buvo galima stebėti tiesioginę transliaciją iš Prahoje vykusio NATO narių viršūnių posėdžio. Iš pradžių buvo paskelbta, kad posėdis vėluoja. Galiausiai susirinkus dalyviams buvo paskelbta apie NATO plėtros planus. Septynioms šalims, tarp jų ir Lietuvai, pasiūlyta stoti į Aljansą.

Seimo restorane savo džiaugsmo neslėpė tik konservatoriai. Jie simboliškai pakėlė šampano taures. Tiek A.Kubilius, tiek R.Juknevičienė sakė negalį patikėti, kad toks didelis ir sunkus jų darbas pagaliau vainikuotas sėkme. R.Juknevičienė susirinkusiems NATO rėmėjams ir žurnalistams organizavo viešą tiesioginį telefoninį ryšį su Lietuvos delegacija Prahoje. Čia politikai taip pat buvo laimingi ir pasakojo jaučią jaudulį lyg Sąjūdžio laikais. Kiti lygino įspūdžius su ta diena, kai iš Lietuvos pagaliau buvo išvesta Rusijos okupacinė kariuomenė.

Nepaisant dešiniųjų šurmilio restorane, kaip tik tądien Seimas atrodė gana tylus ir tuščias. Po geros valandos, kai buvo paskelbti Aljanso plėtros planai, Pirmuose Seimo rūmuose buvo atidaryta oficiali ir niekuo neišsiskirianti fotoparoda, skirta NATO.

Konservatoriai, Lietuvos pakvietimą laikantys didele dešiniųjų politikos pergale, nė neketino pasiduoti pasyviai Seimo nuotakai. Vakare jų iniciatyva buvo suorganizuotas NATO pokylis, kuris šmaikščių žurnalistų iš karto buvo pervadintas “Kubiliaus baliumi”. Vakare į Seimą plaukė visų užsienio šalių ambasadoriai, Seimo nariai, ministrai ir viceministrai, konservatoriai ir jų politikos rėmėjai, žurnalistai ir kiti visuomenės veikėjai pabūti kartu ir pasidžiaugti Lietuvai gavus tokį reikšmingą ir reikalingą pakvietimą.

Vienas garbingiausių svečių atvyko iš Tauragės. Tai ilgus metus Lietuvos miškuose su ginklu rankose partizanavęs Leonas Laurinskas. Nuo 1945 iki 1953 metų jis dalyvavo partizaniniame kare su Lietuvą okupavusiais sovietais. Vėliau buvo išduotas ir nuteistas kalėti Sibiro lageriuose šešiolika metų. Iš tremties į tėvynę L.Laurinskui buvo leista sugrįžti tik 1976 metais.

“Jausmas toks, jog pasiektas tikslas, kurio mes seniai laukėme. Rusija visada norėjo ištrinti Lietuvą iš žemėlapių. Dabar to ji negalės padaryti. Aš esu laimingas”, - vyriškai trumpai žurnalistams aiškino partizanas Leonas Laurinskas, negalėdamas sustramdyti ašarų. “Tai džiaugsmo ašaros”, - sakė L.Laurinskas. Žurnalistai taip pat neslėpė savo susijaudinimo bendraudami su žmogumi, kuris su ginklu rankose Lietuvos miškuo-

se kariavo, klausėsi radijo ir tikėjo, kad “amerikonai” ateis ir privers Sovietų sąjungą pasitraukti iš Lietuvos.

NATO pokylyje L.Laurinskas susitiko ir kalbėjosi su kitos kartos politiniu kaliniu - V.Povilioniu. Abu politiniai kaliniai išsiaiškino, kad V.Povilionis gimė kaip tik tais metais, kai L.Laurinskas buvo išduotas ir suimtas. Dar po dvidešimties metų V.Povilionis, save vadinęs pokalantinės kartos politiniu kaliniu, buvo apkaltintas antivalstybine veikla, kai mėgino išviešinti Ribentropo-Molotovo paktą. Dviejų kartų politinių kalinių susitikimas NATO pokylyje Seime buvo lyg lemtingas ženklas, kad lietuvių tauta ne tik išliko ir laimėjo. Tai buvo puikus įrodymas, kad tautos dvasia stipri, o Lietuva gyvuos per amžius “tarp lygių lygi ir laisva”. Kaip taikliai pastebėjo žurnalistas A.Siaurusevičius, dabar jau tikrai “tarp lygių lygi ir laisva”.

Atlikęs pareigą Seime L.Laurinskas išskubėjo rengtis kitos dienos rytui: jis vylėsi kaip nors patekti pas JAV prezidentą Dž.Bušą ir nuo visų – gyvų ir mirusių – Lietuvos partizanų paspausti jam ranką ir padėkoti.

Šių reikšmingų ir jaudinančių susitikimų negalėjo matyti tie, kurie nesiteikė ateiti pasidžiaugti Lietuvos laimėjimais pasaulyje. Tarp jų ir didelė kairiųjų politikų – Seimo narių dalis, kurie nesiteikė pagerbti savęs ir kitų savo apsilankymu NATO pokylyje. Tad nė kiek nenuostabu, kad kitą savaitę į Seimo spaudos konferencijų salę atvykęs kairiųjų lyderis premjeras Algirdas Brazauskas pradėjo nuo įtikinėjimų, kad Lietuvos narystė NATO visada buvo ir bus kairiųjų politikos neatsiejama dalis. Po pastarųjų įvykių tikrai susidaro įspūdis, kad kairieji turės paplušėti visuomenei įrodinėdami savo ištikimybę NATO integracinei politikai.

Seimo nariai paminklą partizanams nori matyti Marijampolėje

Nepaisant to, kad net pats JAV prezidentas Dž.Bušas atvykęs į Vilnių savo kalboje pirmiausia pagerbė Lietuvos laisvės kovotojus ir pabučiavo politinę kalinę Nijolę Sadūnaitę, atėjusią jam padėkoti, šalies gilumoje pagarbos kovotojams už Lietuvos laisvę nėra jau tiek daug. Kaip kitaip bepavadinasi paminklo Tauro apygardos partizanams statybos vilkinimą, kuris jau tęsiasi bene penketą metų?

Lapkričio 25 d. Seime buvo sprendžiamas konfliktas dėl Tauro apygardos partizanų paminklo statybos. Jis kilo tarp Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) ir Marijampolės miesto tarybos bei šeiminių.

Pagal rezistencijos įamžinimo programą jau nuo 1997 m. Marijampolėje ketinama statyti paminklą Tauro apygardos partizanams.

(keliami į 3 psl.)

Mieli tautiečiai, gyvenantys užsienyje

Tik trys savaitės skiria mus nuo gražiausios metų šventės – šv. Kalėdų. Kiti “Tremtinio” numeriai Jus pasieks jau po švenčių, tad skubame visus laikraščio skaitytojus, gyvenančius toli nuo Lietuvos, pasveikinti su Kristaus Gimimo švente.

Ramybės Jums ir Jūsų artimiesiems, sėkmės darbams, užmojams ir siekiams. Tebus šviesus ir ramus šv. Kalėdų rytas Jūsų namuose!

LPKTS valdyba,
“Tremtinio” redakcija

Ivykiai, komentarai

Po istorinio vizito

Lietuvos vardas bene pirmą kartą po 1990 m. kovo 11-osios vėl nuskambėjo visame pasaulyje. Visos didžiosios informacijos agentūros, televizijos ir radijo stotys citavo Vilniuje pasakytus galingiausios pasaulio valstybės vadovo JAV prezidento Dž.Bušo žodžius, jog Lietuvos priešas taptų ir Jungtinių Valstijų priešus.

Įdomu, kad Rusija gana santūriai sutiko Lietuvos pakvietimą į NATO ir JAV prezidento vizitą į Vilnių. Tiesa, Rusijos užsienio reikalų ministras Igoris Ivanovas pareiškė, kad Maskva atidžiai stebės, ar NATO veikla nekenkia nacionaliniams Rusijos interesams. O gynybos ministras Sergejus Ivanovas ragino stiprinti armiją, kuri turi apginti Rusiją nuo bet kokių priešų. S.Ivanovas, tiesa, nepaaiškino, kas gi yra tie priešai ir kas ketina pulti Rusiją.

Tuo tarpu Latvijos prezidentė Vaira Vykė-Freiberga pareiškė, kad po istorinio JAV prezidento vizito į Vilnių visos Baltijos valstybės gali jaustis daug saugesnės nei iki šiol. Panašiai vertino Džordžo Bušo vizitą bei jo kalbą, pasakytą Vilniaus Rotušės aikštėje, ir Estijos prezidentas Arnoldas Riuitelis. Jo žodžiais, tai didžiulis pokytis Baltijos tautų ir valstybių gyvenime. Rusijos žiniasklaida, vis labiau atsidurianti tiesioginėje Kremliaus kontrolėje, atvirai vengė skelbti apie JAV prezidento viešnagę Lietuvoje. Tik vienas kitas laikraštis straipsnius apie Dž.Bušo kalbą Vilniuje pavadino “Lietuvos priešai – JAV priešai”.

Neišsižadėjo...

Valdančiojoje vadinamųjų socialdemokratų partijoje jau senokai sklandė gandai, kad partijos kandidatas į prezidento postą Vytenis Andriukaitis faktiškai neturi jokių šansų laimėti rinkimų. Mat, visuomenės nuomonės apklausų duomenimis, iš 17 kandidatų V.Andriukaitis užima tik 13-ąją vietą. Nors partijos vadovybė ir nepranešė, tačiau, žiniasklaidos teigimu, vadovybė svarstė V.Andriukaičio klausimą siekiant,

kad jis atsisakytų savo kandidatūros. Tačiau, kaip pranešė pats partijos vadas ir premjeras A.Brazauskas, siekiant neskaldyti partijos ir nekenkti jos autoritetui nuspręsta remti savąjį kandidatą. Pats A.Brazauskas aiškino, jog tai vidiniai partijos reikalai, nors pripažino, kad buvę pasiūlymų V.Andriukaičiui pasitraukti iš rinkimų kovos. Partijos Informacinio centro vadovas Gediminas Kirkilas sakė esąs įsitikinęs, kad V.Andriukaitis pateks į antrąjį rinkimų ratą. Tą patį aiškino ir pirmasis neokomunistų partijos vicepirmininkas Česlovas Juršėnas. O pats A.Brazauskas pažadėjo vyksti į susitikimus su rinkėjais kartu su V.Andriukaičiu.

Tačiau partijos vadai, matyt, patys nelabai tiki, kad “raudonasis Vytenis” turi galimybių patekti į antrąjį rinkimų ratą, todėl iš anksto apsidraudė pareiškėdami, kad tokiu atveju remtų koalicijos partnerį Artūrą Paulauską. Mat apklausų duomenys rodo, kad šio kandidato reitingai pakankamai aukšti ir jis pagal populiarumą atsilieka tik nuo dabartinio Prezidento Valdo Adamkaus. Aišku, partijos vadoi A.Brazauskui A.Paulauskas – primtinesnė figūra, nors, tiesą sakant, ko ir neslepia “šlovingosios” partijos viršūnės, jiems kur kas svarbiau kontroliuoti visas savivaldybių tarybas.

Veržiasi kas tik netingi

Seimo nariai, nusprendę kelti savo kandidatūras į savivaldybių tarybas, suskato skubiai keisti registracijos vietas. Mat, pagal šį pavasarį Seimo priimtas Savivaldybių tarybų įstatymo pataisas, savivaldybės tarybos nariu gali būti renkamas tik nuolatinis tos savivaldybės gyventojas. Centro sąjungos vadas ir kandidatas į prezidento postą Kęstutis Glaveckas, nusprendęs gelbėti Kauną, skubiai prisiregistravo pas uošvius Kaune. Nors visi, net ir Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Z.Vaigauskas, puikiai žino, kad K.Glaveckas ir kiti negyveno ten, kur prisiregistravo, tačiau nieko padaryti negali – įstatymas nepažeistas. Kiti, besiveržiantys į savivaldybes, prisiregistravo net rajonuose.

(keliami į 3 psl.)

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 2 psl.)

Darbai gerokai užsitęsę, o ir galimybių finansuoti iki šiol nebuvo. Šiomet Vyriausybė pagaliau numatė lėšas šio paminklo statybos pradžia, bet iki šiol ne kaip negalima susitarti dėl vietos, kur paminklas turėtų stovėti. Iš pradžių numatyta paminklo vietą Marijampolės Vytauto parke užprotestavo Vytautų klubas, truks plyš užsigėdęs būtent ten kada nors pastatyti paminklą kunigaikščiui Vytautui.

Konfliktą narplioti ėmėsi Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ir jos atstovas Seime P.Jakučionis. Ši politinė organizacija ne kartą yra pabrėžusi paminklų devynioms partizanų apygardoms svarbą. Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai mano, kad tokie paminklai turi stovėti ne bažnytkaimiuose, o apskričių centruose, kur juos matytų ir partizanus galėtų pagerbti daugiau žmonių.

Prezidentas kapituliavo prieš valdančiosios kairės buldozerį

Kol buvo rengiamasi sutikti aukščiausius užsienio šalių pareigūnus, buvusiems tremtiniams prezidentūra pateikė nemalonų siurprizą. Prezidentas pasirašė Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pataisais. Naujosios pataisos numato grąžinti daugiaabučių namų, kuriuose gyvena nuomininkai, vieną butą, o kitus leisti privatizuoti nuomininkams. Iki šiol du kartus Seimo kairiosios daugumos įteisinti mėgintas antikonstitucines pataisais šalies Prezidentas vetavo. Trečią kartą jis neatlaikė valdančiosios daugumos buldozerio. Nors ketinimas paimti iš savininkų jiems grąžintiną išlikusį nekilnojamąjį turtą ir atiduoti jį nuomininkams yra toks pat antikonstitucinis, Prezidentas jį pasirašė.

Tai labai nuliūdino buvusius tremtinius ir politinius kalinius, kuriems Prezidentas savo parašu įteisino antrąją jų turto nacionalizaciją. Tai labai keistas ir netikėtas prezidentūros poelgis, kuris dar labiau nesuprantamas artėjančių rinkimų kontekste. Iki šiol buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai buvo aktyvūs Valdo Adamkaus rėmėjai ir jo rinkimų štabo pagalbininkai. Vargu ar po šio prezidentūros poelgio buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai vis dar su tokiu pačiu entuziazmu remis šį politiką.

Savo nusivylimo prezidentūra neslepia ir buvęs politinis kalinys Mykolas Vitkauskas. Jis po šių pataisų pasirašymo viešu raš-

tu kreipėsi į patį Prezidentą.

“Savo ranka Jūs, Prezidente, kaip Lietuvos konstitucinis garantas, pasirašėte antikonstitucinį įstatymą ir tuo sukėlėte didžiulį dorų Lietuvos žmonių pasipiktinimą, ypač politinių kalinių ir tremtinių, LR namų ir žemės savininkų, kurie su šeimos sudaro apie 1,5 milijono potencialių rinkėjų. Šiais metais politinių kalinių ir tremtinių – namų ir žemės savininkų – dėka buvo operatyviai surinktas Jums reikalingas kiekis parašų, kad galėtumėte kandidatuoti rinkimuose. Rinkimų štabą koordinuojant tremtiniui prof. A.Dumčiui vien Kaune buvo surinkta 12 tūkst. parašų”, - rašo Namų ir žemės sklypų savininkų sąjungos pirmininkas M.Vitkauskas.

Prezidentūra visuomenei pranešė, kad Prezidentas nors ir pasirašė antikonstitucines pataisais, bet pats laišku kreipėsi į Vyriausybės vadovą ir paprašė neskubėti įgyvendinti Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pataisų, kol jų neįvertins Konstitucinis Teismas.

Šias pataisais spalio pabaigoje Seimas priėmė trečią kartą, o Prezidentas jas pasirašė praėjusią savaitę. Premjerui Algirdui Brazauskui pirmadienį nusiųstame laiške Prezidentas teigia įstatymo pataisais pasirašęs, nes trečią kartą jas grąžinti pakartotinai svarstyti nebebuvo prasmės. “Žinodamas aiškiai Seimo politinės daugumos valią, nusprendžiau, kad trečias tų pačių įstatyminių nuostatų grąžinimas pakartotinai svarstyti neturi prasmės”, - rašoma Prezidento laiške premjerui.

V.Adamkaus nuomone, “vertinant Seimo šiais metais priimtus įstatymus, aiškiai matoma įstatymų leidėjo pastanga išspręsti šiuos sudėtingus klausimus neatsižvelgiant į aukščiausią galią turinčio Lietuvos teisės akto - Konstitucijos nuostatas”.

“Kadangi dėl minėtų įstatymo pataisų buvo kreiptasi į Konstitucinį Teismą, tiek jūs, premjere, tiek aš manėme, kad būtent Konstitucinis Teismas turėtų išspręsti nuosavybės ir nuomos teisių santykio klausimą”, - rašo V.Adamkus.

Pernai žiemą Seimo priimtos Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą įstatymo pataisais numatė, kad nuomininkai turi teisę privatizuoti užimamus grąžintinus būstus, nes jie iš savininkų “paimami visuomenės poreikiams”, o savininkams už neatgautą turtą bus pasiūlytos kompensacijos pinigais, žemės sklypais, valstybės turimomis įmonių akcijomis ar dar kokiu

nors turtu. Tada Prezidentas šį dokumentą vetavo, tačiau Seimas jo veto atmetė.

Šią vasarą Seimas sušvelnino apribojimus susigrąžinti turtą, bet nuomininkų teisės privatizuoti grąžintiną turtą nepanaikino. Nuostatas dėl savininkų teisių susigrąžinti nuomininkų apgyvendintas patalpas Konstituciniam Teismui apskundė Seimo opozicija ir šiuo metu teismas jas svarsto.

Stribų pensijų klausimo kairiųjų Seimas neskuba spręsti

Konservatorių frakcija pagaliau gavo socialinės apsaugos ir darbo ministrės V.Blinkevičiūtės atsakymą į raginimą nemokėti buvusiems stribams valstybinių nukentėjusiųjų pensijų, kol šio klausimo neišspręs Seimas. Ministrė nepagailėjo laiko ir popieriaus ir atsakymą surašė gana išsamų. Pagrindinė priežastis, pasak V.Blinkevičiūtės, verčianti mokėti pensijas stribams, yra ta, kad buvę stribai, naudodamiesi teisine kolizija, nukentėjusiųjų pensijas tiesiog prisiteisia teismuose. Kadangi dabar nėra įstatymo, ribojančio jų, kaip Antrojo pasaulinio karo dalyvių, teisę gauti šią pensiją, tai ji ir bus mokama.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos lyderis A.Kubilius pasipiktino tokiu ministrės stropumu ir pareiškė, kad užuot parengusi Vyriausybės nutarimo projektus ir pateikusi Seimui svarstyti ypatingos skubos tvarka, ministrė rašė du puslapius tuščio teksto. “Taip ji būtų sunaudojusi perpus mažiau popieriaus ir laiko”, - rašo A.Kubilius apgailėstaudamas, kad “iš anų laikų nenumaldomai pasireiškia ir anų laikų elgesio modeliai”.

“Po garsiojo Konstitucinio Teismo sprendimo praėjo pusmetis, tačiau niekas - nei Vyriausybė, nei Seimas - nepajudino piršto, kad ši netikėtai atsiradusi įstatymo tuštuma būtų užpildyta. O tereikia labai nedaug - Seime priimti Valstybinių pensijų įstatymo pataisą, atkuriančią 11 straipsnio 4-ąją dalį, kurios atitikimą Konstitucijai buvo konstatavęs Konstitucinis Teismas ir kurios niekas neginčijo.

Tai gi lieka pagrindinis klausimas - kada Vyriausybė ir Seimo vadovybė pasirūpins, kad būtų užpildyta įstatymo spraga ir atkurta vertybinė Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4-oji dalis? Ir tai klausimai ministrei V.Blinkevičiūtei, Seimo Pirmininkui A.Paulauskui ir Ministrui Pirmininkui A.Brazauskui.”

Ivykiai, komentarai

(atkelta iš 2 psl.)

Štai buvęs centristų lyderis Romualdas Ozolas prisiregistravo Varėnoje, nors gyvena sostinėje.

Sunkumų iškilo trečiajai “ubagų karaliaus” V.Šustausko žmonai Nijolei, užsimojusiai tapti Vilniaus savivaldybės nare. O gal net ir sostinės mere. Nors ši vieta jau rezervuota paties premjero naujai žmonai Kristinai. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Z.Vaigauskas pareiškė, kad N.Šustauskienė, nurodžiusi kaip nuolatinę gyvenamąją vietą Seimo viešbutį, negali kelti savo kandidatūros, nes Seimo viešbutis negali būti nuolatinė gyvenamoji vieta. Tokiu savo pareiškimu VRK pirmininkas labai užrūstino V.Šustauską. Tad Vyriausioji rinkimų komisija apsigalvojo ir nusprendė leisti V.Šustausko žmonai kandidatuoti į Vilniaus miesto savivaldybių tarybą. Mat ji vis dėlto spėjo prisiregistruoti sostinėje.

Apžvalgininkai pažymi, jog, kaip niekada anksčiau, šiemetiniuose savivaldybių tarybų rinkimuose daugybė keisčiausių pretendentų. Štai į sostinės savivaldybę pretenduoja ekspremjero R.Pakso įvaizdžio kūrėja dainininkė Ona Valiukevičiūtė, aktorė Vaiva Mainelytė ir net išlindusi iš skandalingojo TV3 “Akvariumo” Daina Bilevičiūtė.

O Huseinas netikras!

Vokietijos ir kitų Vakarų šalių laikraščiai pranešė, kad Irako diktatorius Sadamas Huseinas ketvirtą kartą vedė. Naujoji diktatoriaus išrinktoji - karo pramonės ministro duktė. Kaip teigiama, ji - viena gražiausių Irako sostinės Bagdado moterų. Ketvirtoji žmona yra pusiau vokietė. Atrodytų, kas čia nuostabaus, kad Irako valdovas dar kartą vedė. Tačiau įdomiausia, kad vokiečių specialistai, išanalizavę daugiau kaip 500 vaizdo įrašų, nustatė, kad vestuvių ceremonijoje buvo ne Sadamas Huseinas, o jo antrininkas... Pastaruoju metu pasaulio žiniasklaidoje pasirodė daugybė pranešimų, kad beveik visose oficialiose ceremonijose dalyvauja ne S.Huseinas, o jo antrininkai, kurių yra ne vienas. Vokiečių mokslininkai, ištyrę jau minėtus kelis šimtus vaizdo įrašų, nustatė, jog Huseino antrininkai pakeičia diktatorių ne tik jo kelionėse po šalį, bet dargi vyriausybės posėdžiuose. Tokius pranešimus patvirtino ir buvęs Irako slaptosios policijos šefas Vafikas al Samarajė. Todėl žurnalistai ir klausia: ar naujoji Sadamo žmona yra įsitikinusi, kad ištekėjo už tikrojo Huseino?

Latvijos “jedinštveninkai”

Komunistinio Latvijos politinio bloko “Už žmogaus teises vieningoje Latvijoje”, kurio daugumą sudaro vietiniai bolševikai ir vadinamieji rusakalbiai, lyderis Janis Jurkans interviu Rusijos dienraščiui “Izvestija” pabrėžė, kad dvylika nepriklausomybės metų nieko nedavė Latvijos žmonėms. J.Jurkans užsipuolė vadinamuosius latvių “esesininkus”, kurie Antrojo pasaulinio karo metais kovojo su Raudonąja armija. Jis taip pat užsipuolė Latvijos teisėsaugą, drįstančią iškelti baudžiamąsias bylas latvių tautos genocido vykdytojams ir trėmimų organizatoriams. Pasak J.Jurkanso, tai “didžiulė klaida ir iš politinės, ir iš žmogiškosios pusės”.

Šis Latvijos jedinštveninkas taip pat tvirtino, kad nebuvo jokios sovietinės Latvijos okupacijos. Latvijos patriotinės jėgos gana rimtai vertina pavojų, kurį kelia Janio Jurkanso vadovaujamas blokas. Praėjusiuose parlamento rinkimuose šis blokas laimėjo antrąją vietą. Dabartinei E.Repšės vadovajamai vyriausybei jau artimiausiu metu teks susidurti su J.Jurkanso partijos labai karinga opozicija. Jeigu J.Jurkansui pavyktų patraukti į savo pusę kelis nepriklausomus Latvijos Seimo narius, tai E.Repšės vyriausybę gali ištikti krizė.

Jonas BALNIKAS

Partizaninis karas ir Mariaus Ivaškevičiaus "Žali"

Nedaug jau likę gyvų iš tų, kurie prieš gerą pusę amžiaus paėmė ginklus į rankas ir J.Vitkaus-Kazimieraičio, J.Kasperavičiaus-Visvydo bei J.Žemaičio-Vytauto vadovaujami stojo į žūtbutinę kovą prieš gerai ginkluotą okupantą. Į kovą juos vedė pareiga tėvynei. Retam iš jų buvo lemta likti gyvam, praeiti GULAG'ų pragarą ir sulaukti išsivajotosios laisvės. Kas galėjo tikėtis, kad nepriklausomybę atkūrusioje Lietuvoje atsiras akiplėša, kuris išdrįs tyčiotis iš didvyriškos laisvės kovos ir neįlygioje kovoje kritusių partizanų bei jos vadų?

Užpultas žmogus turi teisę gintis. Užpulta valstybė ir žudoma tauta privalo gintis visomis priemonėmis. Tą ir darė Lietuvos garbės ir laisvės gynėjai. Vienui vieni Europoje ilgiausiai priešinosi galingai pavergėjų ugnies ir plieno armadai.

Garbė tautai, kad didvyriškoji partizaninio karo dvasia per ilgus vergijos metus buvo išsaugota tautos sąmonėje. Atgimimo metais toji dvasia pakėlė tautą žygiui į laisvę, už kurią ant tėvynės laisvės aukuro buvo sudėta begalė aukų. Amžina šlovė žuvusiems už tėvynės laisvę!

Neseniai knygynuose pasirodė romanas "Žali", kurį parašė kažkoks Marius Ivaškevičius, "šūvio garsą girdėjęs tik tیره". Pasirodo, tai romanas apie kruviniausią mūsų tautos istorijos laikotarpį – partizaninį karą. Tame romane M.Ivaškevičius rašo apie "išsigimėlių lietuvių, kuriuos buvo užvaldžiusi įkyri idėja turėti savo valstybę" karą su okupantais. M.Ivaškevičius suprasedamas, kad ne jam rašyti apie partizaninį karą, savo "talentą" sutelkė į tyčiojimąsi, parodijavimą ir niekinimą pačių iškiliausių partizaninio karo vadų – J.Žemaičio ir J.Kasperavičiaus.

Generolas Jonas Žemaitis-Vytautas

Kai teko susitikti su Lietuvos kariuomenės karininku Jonu Žemaičiu 1944 m. kovo mėnesį Seredžiaus kareivinėse, jis nebuvo generolas ir neturėjo slapyvardžio Vytautas. Tada jis buvo kapitonas – generolo Povilo Plechavičiaus įsteigtos Vietinės rinktinės 310-ojo bataliono vadas. Šauniai jis atrodė su Lietuvos karininko uniforma ir mes, jauni kareiviai, didžiavomės turėdami tokį gerbiamą bataliono vadą. Gailėjomės jo netekę prieš pat išvykstant batalionui į Jašiūnus – nuolatinę bataliono dislokavimo vietą. Tada bataliono vado pareigas perėmė mums nežinomas kapitonas A.Gantautas, kurio nelabai pakenčė ir bataliono karininkai, tačiau Vietinės rinktinės štabas kapitoną Joną Žemaitį nusiuntė į Marijampolės karo mokyklą, nes jo reikėjo naujų karininkų ruošimui. Po daug metų sužinojome, kad 1949 metais Lietuvos partizanų vadų suvažiavime Jonas Žemaitis buvo išrinktas Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio vyriausiuoju vadu – vyriausiu teisėtos Lietuvos Vyriausybės vadovu, prilygstančiu prezidentui, ir buvo jam suteiktas Laisvės kovotojo partizanų generolo laipsnis, kuris pripažintas jam ir po mirties. Džiugu matyti jo paminklą prie Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos

Kad J.Žemaičio ir J.Kasperavičiaus bei jų bendražygių pavardės romanui parinktos sąmoningai, rodo romane pateikiamos detalės iš jų realaus gyvenimo. Reikia būti ypatingu ciniku, kad sugebėtum tyčiotis iš mirusiųjų, kurie patys jau negali apsiginti. Tą niekšybę galėjo padaryti tik M.Ivaškevičius. Jis pats pasirinko savęs vertą kompaniją: Markulį, Deksnį, Kukauską ir į juos panašius.

M.Ivaškevičiui galime priminti, kad geležinės uždangos jau nėra ir kelias į Rytus laisvas...

Mus stebina M.Ivaškevičiaus pastangos paniekinti tai, kas tautai buvo ir yra šventa. Belieka apgailestauti, kad jis, pusę savo gyvenimo pragyvenęs laisvoje Lietuvoje, liko bolševikinėje mokykloje jam įskiepyto Pavliko Morozovo mentaliteto.

Mes esame iš tų, kuriuos okupantai ir jų talkininkai medžiojo, kankino, žudė, niekino ir guldė ant grindinio. Todėl turime teisę reikalauti, kad institucijos ir asmenys, padėję paskviliui "Žali" pasiekti ne tik skaitytoją, bet ir Frankfurto knygų mugę, nedelsiant visuomenei paaiškintų, kieno pastangomis ir pinigais tas šlamštas išvydo dienos šviesą.

**LLKS Pietų srities vadas
karys savanoris
dim. mjr. Povilas Pečiulaitis
LLKS Priskėlimo apyg. vadas
karys savanoris
Augustinas Švenčionis
LPKTS valdybos pirm.
karys savanoris
dim. kpt. Antanas Lukša
LPKS Kauno sk. pirm.
Sigitas Grigaitis**

sostinėje Vilniuje, prisimenant, kad jis buvo mano bataliono vadas. Mes tuo didžiujomės ir džiaugiamės. Didžiulės pagarbos jis nusipelnė vadovaudamas Lietuvos tautiniam antisovietiniam pagrindžiui savo didvyriškumu, ryžtingumu, sumanumu, pasiaukojimu lietuvių tautai ir tragiška mirtimi, kai niekingai išduotas L.Berijos satrapų 1954 m. lapkričio 26 d. buvo sušaudytas Maskvoje, Butyrkų kalėjime. Didvyriškai jis laikėsi iki pat mirties.

Dėl generolo Jono Žemaičio-Vytauto mirties didžiausia kaltė tenka išdavikams iš Raseinių apskrities, ypač MVD agentui "Karpiui" ir agentui "Vaidilai". Pastarasis – buvęs tautinio pagrindžio Vaidoto rinktinės štabo ūkio dalies viršininkas Pranas Narbutas, gimęs 1923 m., turėjęs Rolando slapyvardį. Suimtas išdavė Kęstučio apygardos jam žinomus partizanus, ryšininkus ir rėmėjus, pasakė pagrindžio vado Jono Žemaičio buvimo vietą. Užverbuotas specialiu agentu daug žalos padarė Kęstučio apygardos pagrindžiui ir visos Lietuvos partizaniam judėjimui. Tai patvirtina archyvų dokumentai.

Išsamiai apie tai bus parašyta spaudoje ir knygose.

Stasys GVILDYS

Skaitytojų balsai

Arimantas DRAGŪNEVIČIUS

Lietuvos energetikos prichvatizacija įsibėgėja

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ir kitų patriotinių jėgų akcija – protesto žygis į Vilnių "Už Lietuvos nepriklausomybės išsaugojimą, prieš Lietuvos energetikos įmonių pardavimą", Kaune suorganizuotas Energetikos forumas atkreipė visuomenės dėmesį į negeroves privatizuojant energetikos objektus, tarp jų – Kauno šiluminę elektrinę. Apie tai "Tremtinys" rašė Nr.35 rugpjūčio 29 d., Nr.39 rugsėjo 26 d., Nr.45 lapkričio 7 d. Aptakūs Kauno savivaldybės, Ūkio ministerijos atsakymai labai panašūs į kalbą apie tvorą, nors klausėme apie orą.

Rusų koncernas "Gazprom" su savo pinigėliais visai užvaldė, net paralyžiavo mūsų mažą ir didesnių politikų valią. Net LR Vyriausybės atstovė Kauno apskrīčiai R.Maslauskienė drebėjo dėl savo kėdės ir tylėjo matydama akivaizdžius dviejų įstatymų pažeidimus privatizuojant Kauno šiluminę elektrinę.

Mums pavyko gauti medžiagą iš Rusijos, patvirtinančią, kad "Gazprom" neteisėtai Kauno miesto tarybos paskelbtas konkurso nugalėtoju, nes iš Kauno į Karaliaučių elektros energijos neeksportuos. (Šis motyvas, kaip žinoma, nulėmė konkurso nugalėtoją.) Rusijos Federacijos energetikos ir elektrifikacijos akcinė bendrovė "Rusijos vieningoji energetinė sistema" paskelbė konkurso statyti Karaliaučiaus šiluminę elektrinę Nr.2 pirmąją eilę nugalėtojus ir valstybinio kontrakto darbų ap-

imtis. Tai per 200 mln. dolerių ir papildoma 320 elektros megavatų galia.

Tuo tarpu "Gazprom" Lietuvoje veikia seniai išbandytomis korupcijos kanalais: ofšorinė kompanija, užregistruota Delavere (JAV), UAB "Baltic holding" tik 10000 litų kapitalas – ir po kelių mėnesių 95 proc. Kauno elektrinės "Gazprom" rankose. Šį juodą biznį sukantys vienos Vilniaus teisininkų firmos atstovai, mūsų neoficialiomis žiniomis, uždirbs kelis milijonus litų. Lieka vienas visiems žinomas triskaitės taisyklės klausimas – kiek milijonų "uždirbo" ar "uždirbs" kai kurie Kauno miesto tarybos ir valdybos nariai, "Gazprom" advokatai (ir jų rėmėjai Vilniuje), vėl aršiausiu būdu besigrumiantys dėl būsimų kėdžių miesto taryboje?

Prisimenu vieną sovietmečio pasakymą: dideli pinigai nieko negali, bet labai dideli – viską. Milijonas net ir turtingam ponui – papildomas milijonas.

Mus pakvietė į NATO. JAV prezidentas Vilniuje praėjusį savaitgalį viešai pagerbė Lietuvos laisvės kovotojų atminimą, pažadėjo paramą Lietuvai. Tik kiek mes, laisvės kovų dalyviai ir jų palikuonys, buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, kėsime bolševikmečio reliktus aukštuose postuose, be jokios gėdos prichvatizuojančius dar išlikusį Lietuvos turtą ir prisidengiančius garbingais konservatorių, liaudies mylėtojų socialdemokratų ar vargšų užtarėjų sūstauskininkų vardais?

Antanas ŠIMĖNAS

Kodėl Lietuva merdi?

Prisiminkime Atgimimo metus. Pradžia buvo reikšminga visai tautai. Sąjūdis darė stebuklus, tačiau nepriėmus desovietizacijos ir liustracijos įstatymo įvyko poslinkiai, dėl kurių ir dabar kenčiame. Kai į keletą dalių skilo Seimas ir atsirado gausybė partijų, reikalingų įstatymų jau nebuvo įmanoma priimti. Šiam "šuoliui" iš anksto rengėsi bolševikai. Jie išgrobstė Lietuvos turtą ir pinigus, o toliau vyko tai, kas nesiliauja ir dabar. Gal ir ne be reikalo Lietuvą palieka jaunimas, nes čia laimės ne per daug...

Merdi mūsų kaimas, nes buvo daug kartų naikintas. Vos įkūrus 1940 metais Lietuvoje sovietų valdžią, ūkininkai pirmiausia buvo išbuožinti, žemės atimtos, o jie patys išvežti į Sibirą. Labiausiai nukentėjo kai-

mo žmonės nuo kolektyvizacijos, kuri prasidėjo 1948 metais. Tada ne vienas paliko gimtuosius namus ir patraukė į miestą. Turint galvoje, kad Lietuvoje vyko partizaninis karas, ūkininkų pasitraukimas iš gimtųjų sodų šiuo atveju darė neigiamą poveikį. Kaimuose liko tas kontingentas, kurį matome ir šandien. Kaip reikėjo kaimo žmogui išgyventi vienkiemį griovimą ir priverstinį jų suvaymą į gyvenvietes?..

Jei būtų iki galo įgyvendinta žemės reforma, dabar nedirvnuotų tušti laukai, nebūtų Lietuvoje tiek daug bedarbių. Tad susimąstykime prieš eidami gruodžio 22 dieną prie rinkimų urnų ir balsuokime tik už tuos kandidatus, iš kurių tikimės tiesos ir teisingumo.

Prisiminėm karžygi

Lapkričio 22 d. Pandėlyje (Rokiškio r.) rinkosi viso rajono šauliai. Daugiausia – jaunieji Rokiškio, Obelių, Juodupės, Pandėlio būrių. Tai ypač stebina, nes tokiuose renginiuose jaunimas retai dalyvauja.

Pandėlio kraštas išaugino ne vieną tėvynei atsidavusių sūnų. Toks buvo ir leitenantas savanoris Petras Styra, gimęs 1900 metais. Dėl sunkios materialinės padėties mokslo siekė sunkiai, su pertraukomis. Besimokydamas Maskvoje tapo aktyviu ateitininku. Buvo išrinktas kuopos vadu, sumaniai organizavo darbą.

Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, grįžo iš Rusijos,

stojo savanoriu į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Leitenanto laipsniu baigė Karo mokyklą (II laida). Buvo paskirtas į Vytauto Didžiojo 3 pėstininkų pulką. Pasižymėjo nepaprasta drąsa, sumanumu ir pasiaukojimu. 1920 m. spalio 9 dieną žuvo mūšyje su lenkais prie Lentvario. Palaidotas Pandėlio kapinėse (bet kapas nežinomas).

Lapkričio 22 dieną Pandėlio Švč. Mergelės Marijos bažnyčioje šv. Mišias aukojo kun. Bronislavas Balaišis. Po jų grojant Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto mokyklos jaunųjų muzikantų orkestrui ėjome į kapines. Prie pa-

minklinės lentos (aut. Ernestas Juozonis) kalbėjo Pandėlio seniūnas Varanius, Rokiškio vicemeras S. Dambrauskas, mokytojai: J. Kubilienė, Gaškaitė, E. Vilimas, memorialinę lentą atidengė seniūnas ir vicemeras. Dainavo Pandėlio kultūros namų ansamblis. Kunigas B. Balaišis pašventino memorialinę lentą. Joje įrašyti šie žodžiai: "Leitenantas Petras Styra 1900 12 16–1920 10 09. Žuvęs kovoje su lenkais ties Lentvariu, palaidotas Pandėlio kapinėse. Kapas nežinomas".

Daug jaunųjų šaulių čia priėmė priesaiką. Saliutavo Rokiškio krašto apsaugos kariai.

Feliksas MAŽEIKIS
Pandėlio gatvėmis į kapines žygiuoja jaunieji šauliai

Atgarsis

Kunigas puolamas nepelnytai

Didžiąją dalį Pasvalio rajono Kriklinių parapijos tikinčiųjų išskaidino ir papikotino žiniasklaidos išpuoliai prieš kunigą Rimantą Visocką. Ne vienas svarstė: kam ir kokią "teigiamą" įtaką darė šios publikacijos. Atsakymo neradome. Žinome tik tai, jog apkartintas Daujėnų parapijos klebono R. Visocko ir jo artimųjų gyvenimas, nesmaigiai pasijuto pakviesti į gimtadienį jo svečiai, išskaidinta dalis tikinčiųjų. Kita dalis paskatinta paliežuvauti. Sutrikdyti vyskupijos vadovai...

Straipsniai padvelkė sovietinių laikų ateistinio darbo metodika. Ir tada būdavo panašiai - kai sovietiniai ideologai nepajėgdavo sukompromituoti religijos, griebdavosi dvasiškių kritikos (asmeniškų).

Šį kartą kunigas puolamas nepelnytai ir vienašališkai. Nematomi ir nevertinami jo atlikti geri darbai, kasdieninė veikla, daugybė rūpesčių,

kurių jam tenka aptarnaujamose trijose parapijose. Veiklų, jauną ir energingą kunigą ir žiniasklaidai derėtų pastebėti, skatinti jį dar uoliau dirbti, o ne trypti ir tyčiotis (LNK, "Dviračio televizija", 2002 10 30).

Nematome nieko bloga, kad kunigas šventė savo gimtadienį, kad pobūvis buvo vertas solinezanto nuopelnų. Klebonas gyvena ir dirba Daujėnuose, tad čia - jo namai. Argi jis lyg koks benamis savo šventei turėjo ieškoti vietos kitur?

Kauno arkivyskupo Sigitto Tamkevičiaus žodžiais, jaunuolis rinkdamasis kunigystę pasirenka kančios, kryžiaus, o ne šlovės kelią. Padėkime ir mes juo eiti. Gerai, kad kunigas nepalūžo ir pasiryžęs toliau dirbti bažnyčios bei parapijos labui. Nemažai jau yra padaręs: kunigo iniciatyva įrengta šarvojimo salė, suremontuota bažnyčia ir kt. Vien už tai jis ver-

tas gerų palinkėjimų.

Tik vieną išvelgiame šiame įvykelyje "baltą vietą" - tai skambinimas varpais. Klebonui "šunybę" iškrėtė jo svečiai nežinodami, kad tokia proga nedera skambinti varpais, nes solinezantas - bažnyčios žmogus. Ar galėjo iš anksto klebonas numatyti šį nelemtą pokštą? O prie gėdos stulpo jis jau prikaltas.

Daujėnų miestelio gyventojai verčiau piktintųsi, kai iš miego juos pažadina girtų šūksniai, keiksmažodžiai, dūžtančių stiklų skambėjimas ar laužomų tvorų poškėjimas.

Kunigas Dievo vardu mums atleidžia nuodėmes. O mes jam nieko neatleidžiame?

**A. Tamulionienė,
B. Babickaitė,
G. Zubavičienė,
J. Stašytė,
J. Mikalajūnas,
A. Lazdynas,
J. Samulionis**

Krikliniai, Pasvalio r.

Pulkininko K. Škirpos atminimo jamžinimas

Lapkričio 16 d. Kauno Petrašiūnų kapinėse atidengtas paminklinis akmuo plk. Kaziu Škirpai ir jo žmonai Bronei Škirpienei

Atiduoti pagarbos plk. Kaziu Škirpai į Petrašiūnų kapines atvyko Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. J. Kronkaitis, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos pirmininkas A. Petrusėvičius, Lietuvos 1941 m. birželio 23 d. sukilėlių sąjungos pirmininko pavaduotojas J. Antanaitis, Šaulių sąjungos vadas plk. lt. J. Širvinskas, karininkai, pulkininko giminės ir artimieji. Plk. K. Škirpos sūnus Kazys Škirpa padėjo visiems, prisidėjusiems ir įgyvendinusiems šį projektą.

Kauno įgulos karininkų ramovėje po paminklinio akmens atidengimo ceremonijos vyko plk. K. Škirpos ir B. Škirpienės paminėjimas. Jo metu įteiktos padėkos paminklo autoriui skulptoriui A. Kmieliauskui ir kitiems, tiesiogiai prisidėjusiems prie paminklo pastatymo.

Plk. Kazys Škirpa daug prisidėjo kuriant nepriklausomos Lietuvos kariuomenę ir kovojant dėl valstybės laisvės. 1918 m. gegužės mėnesį Lietuvos Taryba kvietė registruotis žmones valstybiniam darbui pagal įvairias specialybes. Tuomet K. Škirpa pirmasis užsirašė į Lietuvos kariuomenę. Kariuomenės formavimosi pradžioje K. Škirpa tarnavo Krašto apsaugos štabo organizacijos skyriuje.

1920 m. K. Škirpa buvo Steigiamojo Seimo nariu valstiečių liaudininkų frakcijoje. Daugiausia dirbo krašto apsaugos komisijoje. Lenkams užėmus Vilnių, jis suformavo I savanorių (kovai su lenkais) pulką, kuris vėliau pavadintas XIII pulku.

1926 m. birželio 21 d. K. Škirpa paskirtas vyr. štabo viršininku. Eidamas šias pa-

reigas jis sumažino kariuomenės dalių skaičių, suorganizavo mobilizacines priedangas rinktines pagrindinių kryptų apsaugai karo atveju, paruošė skubų ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos planą, paremtą teritorine sistema. K. Škirpa taip pat pateikė Vyriausybei ir Seimui naują taikos meto kariuomenės organizacijos projektą, kuriuo siekė sumažinti neproporcingai išplėtą karinės administracijos aparatą.

1937 m. liepos mėn. K. Škirpa pasitraukė iš karinės tarnybos ir buvo paskirtas nuolatiniu Lietuvos atstovu prie Tautų Sąjungos Ženevoje.

1940 m. Sovietų sąjungai okupavus Lietuvą, K. Škirpa iš Berlyne buvusių lietuvių subūrė Lietuvių Aktyvistų Frontą (LAF) ir rengėsi sukilimui siekiant atkurti Lietuvos nepriklausomybę. 1941 m. birželio mėn. įvykus sukilimui K. Škirpa sukilėlių Lietuvoje paskelbtas Laikinosios Lietuvos Vyriausybės ministru pirmininku. Tačiau vokiečiai sukludė jam eiti šias pareigas: neleido išvykti į Lietuvą, skyrė namų areštą Berlyne ir spalio pradžioje privertė pasitraukti į pietinę Vokietiją.

Po karo K. Škirpa emigravo į JAV, kur dirbo Kongreso bibliotekoje, Vašingtone.

Savanorių sąjungos suvažiavimas 1932 m. Kaune pripažino plk. K. Škirpą pirmuoju Lietuvos kariuomenės kūrėju savanoriu. Už pasižymėjimą Lietuvos laisvės kovose jis buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi su kardais.

Daiva SUTKUTĖ
Zenono Šiaučiulio nuotr.
plk. K. Škirpos sūnus Kazys (vidury) su žmona

Liko tik duobelė po pušim

1951 m. Pastovėlio kaimo (Suginčių sen., Molėtų r.) gyventojai Pranci Grigonienėi, kurios vyras Jonas kalėjo Sibire, Labanoro girios partizanai atnešė metalinę dėžę ir liepė ją tuojau užkasti, nes laisvės kovotojus persekioja sribai.

– Kas buvo dėžėje, nežinau. Kalbėtis su partizanis nebuvo laiko. Jie tuojau išėjo, o aš pagriebusi dėžę išskubėjau į netoli namų esantį mišką. Kastuvo neradau. Pastvėriau kauptuką, kuriuo miško pakrašty, po jaunomis pušelėmis, smėlyje, iškasiau negilią duobutę ir joje paslėpiau partizanų atneštą dėžę. Maniau, sribams ir kareiviams pasitraukus, giliau užkasiu, – pasakoja P. Grigonienė, dabar gyvenanti Molėtuose, – bet nieko nebespėjau padaryti. Tuoj mane su mažu sūneliu ištremė į Sibirą.

Kai Grigonių šeima grįžo į Lietuvą, neturėjo, kur gyventi, prasidėjo persekiojimai. Paskui žuvo sūnus Juozas (statybose užkrito blokas). Moteris per visus rūpesčius neturėjo kada ieškoti užkastos dėžės. Kur ji užkasta, daugiau niekas nežinojo. Be to, prabėgo daug metų, užaugo naujas miškas, pasikeitė vietovė – ten, kur buvo palaukė, dabar – miško vidurys, didelės pušys. Pati Grigonienė nebegalėjo surasti tos vietos, kurioje užkasė dėžę. Vaikščiojo po tą vietą keletą kartų, bet viskas apžėlę samanomis, pušys išsistiebusios į viršų – jokių žymių.

Kartą P. Grigonienė sutiko pažįstamą Vincą Laurinavičių, kuris irgi buvo teistas pokaryje (dabar gyvena Vilniuje), ir pasiguodė, kad niekaip negali rasti užkastos partizanų dėžės. Netrukus V. Laurinavičius su uniformotais darbuotojais (jie sakė, kad yra iš krašto apsaugos) atvyko pas P. Grigonienę. Ji parodė jiems tą vietą, kur galėjo būti užkasta dėžė. Vyras iš specialiais ieškikliais pradėjo ieškoti, bet nieko nerado.

P. Grigonienė šiuos vyrus matė pirmą kartą. V. Laurinavičius sakė irgi nepažįstas. Moteris teigia, kad vėliau vieną iš jų buvo sutikusi Labanore. Jai labanoretės aiškinusios, kad tai kažkoks Leleiva nuo Saldutiškio. Bet niekas negali patvirtinti, kad tai tas pats asmuo, kuris ieškojo paslėptos partizanų dėžės Pastovėlio miške, ir kad jis ją iškasė!..

Faktas, kad metalinės dėžės miške nebėra. Kai per pirmąjį bandymą jos nepavyko rasti, P. Grigonienė kreipėsi į LPKTS Molėtų skyrių. Į pagalbą atėjo molėtiškis buvęs partizanas Kazys Maciulevičius. Jo iniciatyva iš Kauno atvyko specialistas su prietaisais. P. Grigonienė nuvedė į mišką ir parodė vietą.

Būrys žmonių su ieškikliu klaidžiojo pusdienį. Prietaisais rastas po samanomis surūdijęs kauptukas. Moteris jį atpažino.

– Juo aš kasiau duobelę smėlyje, – sako P. Grigonienė, – kai slėpiau dėžę. O paskui aš jį nusviedžiau į šalį.

Kauptukas atiduotas Molėtų krašto muziejui.

– Jei čia buvo kauptukas, netoli turi būti užkasta dėžė, – nusprendė ieškotojai ir keliais pra-

P. Grigonienė (karėje) su buvusiu partizanu K. Maciulevičumi ir jaunystės drauge prie pušies, po kuria užkasė metalinę dėžę

dėjo vaikščioti po samanas.

Netrukus po pušim buvo rasta duobelė, prikritusi spyglių ir sausų lapų. Iškasta neseniai. Virš duobės buvo išaugusi neplona pušies šaknis. Ji nupjauta. Pjūvis šviežias. Dėžę kažkas iškasė... Kas?

75-erių metų moteris nenuleido rankų, ji pasiryžo rasti dėžę, kurią 1951 m. paslėpė miške.

– Aš sau jokios naudos nesiekiu, bet noriu nors prieš mirtį sužinoti, ką ten buvau užkasusi. Neturiu ramybės, kaltinu pati save, kodėl gi aš neieškojau tos dėžės, kai tik grįžome iš Sibiro... Bet tada kaustė baimė. Bijojau pakenkti vaikams. Mus visą laiką persekiojo komunistai, saugumiečiai. Be to, buvo daug kitų rūpesčių, neturėjome nei namų, nei darbo, – prisimena slogią praeitį moteris.

P. Grigonienė, padedant buvusiam partizanui K. Maciulevičiui, gerai išmanančiam partizaninę veiklą Labanoro girios teritorijoje, kreipėsi į LGGRTC centro gen. dir. Dalią Kuodytę dėl eksponatų muziejuose. D. Kuodytė gausią medžiagą perdavė Genocido aukų muziejui, kurio direktorius Eugenijus Preikštenis patvirtino, kad į jų muziejų pastaraisiais metais niekas jokių radinių iš Labanoro, Saldutiškio, Molėtų ir kitų apylinkių nepristatė. Bet jis informavo, kad dokumentų iš to laikotarpio yra įsigijęs Lietuvos nacionalinis muziejus.

Moteris, palikusi namuose ligonį, I gr. invalidą vyrą (neseniai jis mirė), išsiruošė į Vilnių. Sostinėje P. Grigonienė lankėsi Nacionaliniame muziejuje, susitiko su jo darbuotojais. Skyriaus vedėja L. Tumosienė patvirtino teiginį, kad muziejus tikrai yra įsigijęs senų partizanų dokumentų. Tai Zarasų krašto žemėlapis, keletas raštų iš Utenos rajono Tauragnų apylinkės, o laikraščiai ir kiti dokumentai

– iš Dzūkijos. Jų būklė labai prasta, jie restauruojami. Iš Labanoro krašto jokių partizanų dokumentų Nacionaliniame muziejuje nėra.

P. Grigonienė lankėsi LGGRTC centre, susitiko su jo darbuotojais, bet jie nieko konkretaus negalėjo pasakyti – sunku išsiaiškinti, kas iškasė metalinę dėžę ir kas joje buvo. Senutė susitiko ir kalbėjosi ir su Genocido aukų muziejaus direktoriumi E. Preikšteniui, kuris patarė pasižvalgyti po rajoną, apskričių muziejus. Buvęs Utenos kraštotyros muziejaus direktorius Balys Juodzevičius teigia, kad apie tokius eksponatus jis nieko nėra girdėjęs, niekas jų nepristatė.

Moteris norėjo pasikalbėti ir su Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisijos pirm. Eugenijumi Stanciku, bet jis, kaip sakė jo pavaldinės, sirgo. Memorialinio departamento, atminimo programų skyriaus "Gyvoji atmintis" darbuotojas Dalius Žygelis pažadėjo P. Grigonienėi nufilmuoti vietą, kur ji buvo užkasusi partizanų dėžę su, kaip sakė partizanai, svarbiais dokumentais, užrašyti jos prisiminimus, kad šis faktas nebūtų užmirštas, kad tai liktų istorijai, ateities kartoms.

P. Grigonienė nepraranda vilties, ji tiki, kad tiesa vis tiek išaiškės.

Algirdas MEILUS
Autoriaus nuotr.

LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistentu vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Juozas Mažeika (po mirties), ryšininkas, Panevėžio aps. Ramygalos valsč. Vėtros būrys 1948-1949 m.

Pranas Mickus (po mirties), partizanas, Telšių aps. Rietavo valsč. 1945 01 – 1945 05

Marija Migonienė-Paužaitė, rėmėja, Rokiškio aps. Panemunės valsč. Tauro apyg. Viesulo būrys 1945-1950 m.

Vitautas Vincas Mikalauskas (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Igliaukos valsč. Tauro apyg. Birutės rinkt. 1945-1948 m.

Kazys Misiūnas (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Rozalimo valsč. Juozo Petraičio būrys 1944-1945 m.

Leonas Mumgaudis (po mirties), sukilimo dalyvis, Mažeikių aps. Sedos valsč. 1941 06 22-28

Juozas Narauskas, partizanas, Marijampolės aps. ir valsč. 1947 03 – 1947 06

Povilas Piragis (po mirties), partizanas, Biržų aps. Daujėnų valsč. 1944-1946 m.

Juozas Petkevičius, pogr. organ. narys, Panevėžys 1945 04 – 1945 07

Alfonsas Petrašiūnas, rėmėjas, Ukmergės aps. Gelvonų valsč. 1946-1952 m.

Konstantinas Petrikas, karys, Mažeikių aps. Sedos valsč. 1944 07 – 1944 08

Mykolas Petronis, karys, Ukmergės aps. Pabaisko valsč. Vietinė rinktinė 2 kuopa 1944 02 16 – 1944 05 15

Vincas Pilius, karys, Vilkaviškis Vietinė rinktinė 301 batalionas 3 kuopa 1944 02 16 – 1944 05 15

Zigmantas Plėštys, pogr. organ. "Lietuvos laisvės aušra" narys, Panevėžio aps. Krekenavos valsč. 1951-1952 m.

Juozas Pūtys, ryšininkas, Varėnos aps. Dainavos apyg. Žaibo būrys 1946-1951 m.

Petrė Rimkienė-Repšaitė (po mirties), ryšininkė, Kretingos aps. Skuodo valsč. 1945-1951 m.

Pranas Rimkus (po mirties), ryšininkas, Kretingos aps. Skuodo valsč. 1945-1951 m.

Pranas Rukšėnas (po mirties), sukilimo dalyvis, Utenos aps. Kuktiškių valsč. 1941 06 22-28

Antanas Samuolis, karys, Marijampolė Vietinė rinktinė 301 batalionas 4 kuopa 1944 02 16 – 1944 05 15

Genovaitė Seibutienė-Balčiūnaitė, ryšininkė, Rokiškio aps. Obelių valsč. 1944-1948 m.

Petras Povilas Sližauskas (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. ir valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1946-1948 m.

Kajetonas Staliulionis (po mirties), partizanas, Prienuų aps. Jiezno valsč. Dainavos apyg. Dzūkų rinkt. Margio tėvonija 1951-1953 m.

Aleksas Šmitas (po mirties), partizanas, Kauno aps. Raudondvario valsč. Tomo Seniūno būrys 1944-1953 m.

Petras Tamaševičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Panevėžys 1941 06 22-28

Petras Taučius (po mirties), partizanas, Kretingos aps. Mosėdžio valsč. Žemaičių apyg. Kardo rinkt. 1944-1947 m.

Genovaitė Ona Vaicievičienė-Minkevičiūtė (po mirties), rėmėja, Kaunas 1946 09 – 1946 10

Adomas Vaičekauskas (po mirties), partizanas, Kretingos aps. Darbėnų valsč. Kazimiero Laurecko-Ūso būrys 1944-1947 m.

Jonas Zaparackas, ryšininkas, Alytaus aps. Butrimonių valsč. 1944-1947 m.

(B.d.)

Atsiliepinus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.

Skelbimai

Lapkričio 30 d. (šeštadienį) 10.30 val. Jonavos Šv. Jokūbo bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už Žilvičio būrio partizaną Julijų Vasiliauską-Balandį, žuvusį 1948 m. lapkričio mėnesį, ir jo bendražygius, žuvusius už Lietuvos laisvę.

Po šv. Mišių bus šventinamas kopytstulpis partizano žūties vietoje.

Partizanų atminimui Jonavos krašto muziejuje atidarysime parodą "Jų atminimo būkim verti".

Lapkričio 30 d. 14 val. Panevėžyje, Staniūnų g. 66, įvyks susitikimas su LPKTS ir Tėvynės sąjungos (LK) kandidatais į Panevėžio savivaldybės tarybą. Koncertuos choras ir vokalinis ansamblis. Po koncerto – vakaronė.

Gruodžio 1 d. (sekmadienį) 14 val. Jonavos savivaldybės salėje įvyks LPKTS Jonavos skyriaus narių priešrinkiminis susirinkimas-konferencija.

Dalyvaus svečiai ir bendro sąrašo su Lietuvos konservatorių kandidatai į savivaldybės tarybą. Bus aptariami rinkimų bei kiti klausimai.

Gruodžio 4 d. (trečiadienį) LPKTS būstinės salėje (Laisvės al. 39, II a.) įvyks sveikatos forumas.

Pranešėjai:

1. Rūta A. Smailienė, medicinos mokslų daktarė. "Vaistai, pacientai ir reforma".

2. Arvydas Šeškevičius, Kauno medicinos universiteto Slaugos fakulteto dekanas. "Viskas apie slaugą".

3. Vita Jauniškienė, gydytoja. "Šeimos gydytojo institucija".

Gruodžio 7 d. (šeštadienį) 12 val. Šiaulių kultūros centre įvyks Šiaulių buvusių politinių kalinių, tremtinių, partizanų, pasipriešinimo kovų dalyvių susirinkimas. Aptarsime problemas, pasirošimą rinkimams. Dalyvaus garbingi svečiai, LPKTS, savivaldybės atstovai. Koncertuos choras "Tremtinys", kapela "Tremties aidas".

Gruodžio 7 d. 11 val. (šeštadienį) Kėdainių laisvalaikio centre (J. Basanavičiaus g. 24) įvyks LPKTS Kėdainių sk. narių susirinkimas.

Dalyvaus LPKTS kandidatai į savivaldybės tarybą. Kalbėsime apie artėjančius savivaldybių rinkimus.

Registracija - nuo 10 val. Turėti LPKTS nario pažymėjimą.

Globalizmas, globalizacija, pasaulinė valdžia – kas tai yra, ką reikėtų Lietuvai. Vilius Bražėnas parašė šiais klausimais dvi knygas. Naujausia "Nauja pasaulio santvarka" dar galima įsigyti kai kuriuose knygynuose. Taip pat – LPKTS būstinėje (Laisvės al. 39, Kaunas; tel. (8-37) 323174, 323214) ir Vilniuje, prie Sąjūdžio būstinės (Gedimino pr. 1).

Dėl platintojo nuolaidos (perkant bent 5 knygas) kreiptis į LPKTS būstinę Kaune, Vilniuje teirautis tel. (8-5) 2161563.

Padėka

Iškeliauja žmonės į Amžinybę. Pasiliekančiams be galo sunkus žemiškas išsiskyrimas su jais. Ir be gero žodžio, dėmesio būtų dar sunkiau...

Nuoširdžiai tariame ačiū LLKS prezidiumo pirmininkui dim. kpt. J. Čeponiui. Ypač dėkojame LLKS Prisikėlimo apyg. vadui, LPKTB pirm. J. Mociui ir visiems kovų bendražygiams, Lietuvos Sąjūdžio Šiaulių skyriaus delegacijai, LPKTS Pakruojo skyriaus pirmininkei ir delegacijai, kurios laidotuvėse dalyvavo su savo vėliavomis, kariams, visiems, buvusiems šalia mums sunkią valandą ir padėjusiems palydėti į Amžinąją kelionę vyrą, tėvelį, senelį, Lietuvos partizaną, karį savanorį Antaną Dominauską-Sakalą.

Žmona, dukros su šeimomis

Užjaučiame

LPKTS Marijampolės skyriaus taryba nuoširdžiai užjaučia **Ramutį JANKAUSKĄ**, į Amžinybę palydėjusį brangiausią žmogų – Mamą.

Atsiliepkite

Norėčiau, kad kas nors iš buvusių partizanų raštiškai paliudytų (norėčiau ir susitikti bei susipažinti), jog mano brolis Vaclovas ŠARKA 1940-1941 m. buvo Pabradės apyl. partizanas. Jam tada buvo 19 m., o šiemet būtų sukakę 80 m. Jis mokėsi Vytauto Didžiojo gimnazijoje.

Rašyti Stepui ŠARKAI, Blinčių 21-13, Vilnius.

Projektas "Pažinkime Lietuvą ir jos etnines žemes"

Gruodžio 7 d. (šeštadienį) P. Čaikovskio baletas "Miegiančioji gražuolė" Latvijos nacionalinėje operoje Rygoje. Ekskursija po senamiestį, "Lido" pramogų parkas, kalėdiniai stebuklai, siurprizai ir didžiausia kalėdinė eglutė Baltijos šalyse.

Gruodžio 12 d. vykstame į ledo žvaigždžių koncertą Vilniuje. Kelionės kaina 20 Lt. Bilietų kaina 50, 70 ir 100 Lt.

Gruodžio 15 d. vykstame į Laimos Vaikulės koncertą Vilniuje, Sporto rūmuose. Trumpa ekskursija po Vilnių. Kelionės kaina 20 Lt. Bilietų kainos nuo 40 iki 120 Lt.

Bilietų kiekis ribotas. Būtina registracija iš anksto.

Registruotis ir bilietus užsakyti Kaune, Laisvės al. 39, II a., I kab., tel. (8-37) 321593, mob. (8-689) 54571.

Kalėdų Senelis jau rengia siurprizus ir laukia skambučių mob. (8-672) 68718.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Jonas Sadauskas 1931-2002

Gimė Tauragės r., Rekšių k., gausioje šeimoje. 1949 m. iš-tremti tėvas, 2 sūnūs ir dukra. Motina liko su 8 vaikais. Jonas rūpinosi visa šeima. 1952 m. iš-tremta ir motina su vaikais. Jonas liko Lietuvoje. Vedė, dirbo kolūkyje brigadininku. Buvo neteisingai apkaltintas vagyste, todėl su šeima savo noru išvyko į tremtį – Irkutsko sr., Zimos r. Ten sulaukė 2 dukrų (viena iš jų žuvo teturėdama 3 m.). 1959 m. grįžo į Lietuvą. Dirbo mėsos kombinate, vėliau – Kaišiadoryse, o paskutinius 28 m. – Kaune, montavimo stat. valdyboje.

Palaidotas Rumšiškių kapinaitėse.

LPKTS Kauno skyrius

Stefa Ragauskaitė-Čerškuvienė 1933-2002

Gimė Panevėžio aps., Viešintų valsč., Laičių k., ūkininkų šeimoje. 1948 m. visa šeima iš-tremta į Krasnojarsko kr., Mansko r. Tremtyje ištekėjo už tremtinio Jono. 1959 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Viešintėlių k., Anykščių r., Utenos aps. Išaugino 2 sūnus ir dukrą.

Palaidota Viešintų kapinėse.

Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Anykščių skyrius

Jonas Čerškus 1932-2002

Gimė Lašinių k., Anykščių r., gausioje šeimoje. 1948 m. motina su 2 sūnumis ir 2 dukromis iš-tremta į Krasnojarsko kr., Mansko r. Jonas su tremtine Stefa Ragauskaitė sukūrė šeimą. 1959 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Viešintėlių k., Anykščių r. Dirbo kolūkyje. Mirus žmonai, po savaitės Anapilin išėjo ir Jonas...

Palaidotas Viešintų kapinėse, šalia žmonos.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Anykščių skyrius

Jonas Molis 1922-2002

Gimė lenkų okupuotame Barčių k., Varėnos r. Buvo Dainavos apyg. Merkio rinkt. partizanų ryšininkas. 1947 m. sumintas ir nuteistas 10 m. kalėjimo ir 5 m. tremties. Kalėjo Kemerovo, Omsko, Karagandos lageriuose. Nuo 1956 m. gyveno tremtyje, vedė. 1962 m. grįžo į žmonos tėviškę Estijoje. 1997 m. apsigyveno Lietuvoje, Varėnoje. Buvo aktyvus LPKTS Varėnos sk. narys.

Palaidotas Barčių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnų su šeima ir artimuosius.

LPKTS Varėnos skyrius

Salomėja Baltramaitytė-Grajauskienė 1922-2002

Gimė Šniūraičių k., Radviliškio valsč., gausioje ūkininko šeimoje. Tarpininkavo partizanams. Vyriausiasis brolis pasitraukė į Vakarų, o ji su seserimi ir broliu 1949 m. areštuoti. Nuteista 10 m. lagerio. Kalėjo Intos ir Karagandos lageriuose. 1955 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno pas tėvus, vėliau – Šiauliuose. Aktyviai dalyvavo LPKTS veikloje, dainavo "Tremtinio" chore.

Amžindžio poilsio atgulė Šniūraičių kapinaitėse, Radviliškio r.

Nuoširdžiai užjaučiame seserį Stanislavą ir artimuosius.

LPKTS Šiaulių skyrius

Alfonsas Čijunskis 1929-2002

Gimė ir užaugo Degimų k., N. Akmenės r., gausioje ūkininkų šeimoje. Tėvas buvo suimtas ir įkalintas, o visa šeima persekiojama. Alfonsas tapo partizanų ryšininku. 1947 m. grįžus tėvui, abu įstojo į partizanų gretas. Priklausė Šatrijos rinkt. Vyčio būriui. 1949 m. šeima iš-tremta į Sibirą. Tėvas žuvo, Alfonsas suimtas, nuteistas 25 m. Kalėjo Vorkutoje. Dirbdamas 4-ojoje anglių kasimo šachtoje dalyvavo kalinių sukilime. Dėl to išvežtas į Vladimiro kalėjimą, o 1956 m. – į Intos 5-ąjį drausmės lagerį. 1957 m. – į Mordovijos lagerį, kuriame kalėjo iki 1964 m. Į Lietuvą grįžti neleido – apsigyveno Latvijoje. Prasidėjus Apgimimui buvo aktyvus Sąjūdžio dalyvis, savanoriškosios krašto apsaugos karys, LPKS, Tėvynės sąjungos (LK) narys.

Palaidotas Gudunavo kapinėse, Telšių r.

Lit. redaktorė - Irma Minskienė
Korektorė - Dalia Maciukevičienė
Tech. redaktorė - Vesta Milerienė

Kaina
2 Lt

Redaktorė - Audronė Kaminskienė
Red. padėjėja - Aušra Šuopytė

TREMTINYS

SL289

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, tel. 323204, faksas 323214 el.paštas: tremtinys@takas.lt LPKTS puslapis internete: http://www.lpkts.lt